

Radicalisering en extremisme in Twente

De fenomenen in beeld | mei 2026

Anti-institutioneel extremisme

Meest zichtbaar en bestuurlijk relevant

Primair voedingsbodem Breed wantrouwen in overheid; soevereine uitingen, conflicten met instanties en frustratie over besluiten.

Secundair radicaliserend Kleine groepen/ individuen verspreiden gedachtegoed; escalatie rond asielopvang en kritiek op de overheid.

Tertiair extremisten Incidenten met bedreiging en intimidatie van bestuurders en ambtenaren.

Rechtsextremisme

Gefragmenteerd, maar zichtbaar

Primair voedingsbodem Polariserende migratie, woningnood; wantrouwen en gevoelens van achterstelling.

Secundair radicaliserend Normalisering van extreemrechts taalgebruik, online beïnvloeding en escalaties rond opvanglocaties.

Tertiair extremisten Enkele extremistische gerelateerde incidenten en individuen vragen veiligheidsaandacht.

Jihadisme

Beperkt zichtbaar, maar potentieel zwaar

Primair voedingsbodem Weinig voedingsbodem, internationale conflicten, uitsluiting en anti-immigratie spelen mogelijk een rol.

Secundair radicaliserend Soms individuele signalen - online uitingen, radicale uitspraken - geen breed patroon.

Tertiair extremisten Kleine groep zware casussen vraagt blijvende aandacht.

Links- dierenrechten- en milieuextremisme

Niet zichtbaar in Twente

Primair voedingsbodem Geen structurele voedingsbodem zichtbaar.

Secundair radicaliserend Incidenteel activisme zonder tekenen van radicalisering.

Tertiair extremisten Geen aanwijzingen voor netwerken of geweld.

Maatschappelijk verhitte thema's

Rond asielopvang en migratie is vooral sprake van spanning en verharding, met af en toe escalatie naar intimidatie, bedreiging of lokaal geweld. Ruimtelijke besluiten (zoals windmolens), worden soms genoemd.

Risico's:

Snelle escalatie via sociale media.

Aanjagers (anti-institutioneel en rechts).

Verschuiving van onvrede naar persoonsgerichte intimidatie.

Online en fluïde radicalisering

Online en fluïde radicalisering zijn in Twente (net als landelijk) één van de meest zorgelijke ontwikkelingen.

Het gaat vooral om eenlingen, jongeren en kleine aantallen serieuze casussen.

Online anonimiteit, algoritmes en groepsdruk versnellen radicalisering.

Het zicht van professionals is beperkt.

Geweldsfascinatie of-verheerlijking wordt als grotere drijfveer gezien dan ideologie.

Samen met vermenging van ideologieën vormt dit een lastig te duiden 'fluïde' fenomeen.

Aanbevelingen

Primair

- ✓ Investeer in vertrouwen tussen inwoners en overheid, democratische weerbaarheid en sociale cohesie.
- ✓ Richt preventie vooral op de meest zichtbare fenomenen in Twente; anti-institutioneel, rechts en online.
- ✓ Investeer in signalering en kennis bij gemeente, onderwijs, jongerenwerk en andere partners- met extra focus op online.
- ✓ Sluit aan bij bestaand beleid rond jeugd, onderwijs, polarisatie en kansengelijkheid.

Secundair

- ✓ Organiseer laagdrempelige vroegsignalering en regionale consultatie, zodat zorgsignalen snel kunnen worden geduid en/ of via het ZVH passend worden opgepakt.

Tertiair

- ✓ Borg dat zware en lopende casussen regionaal goed aangesloten blijven op beleid, samenwerking en persoonsgerichte interventies via het ZVH.